

Ochrana obyvatelstva

Název opory **OCHRANA KRITICKÉ INFRASTRUKTURY**

doc. Ing. Josef Kellner, CSc.

josef.kellner@unob.cz, telefon: 973 44 36 65

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Projekt: *Vzdělávání pro bezpečnostní systém státu*

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

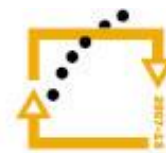
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Přístup k ochraně kritické infrastruktury

Kritická infrastruktúra

Systém nebo jeho část nacházející se v členských státech, který je nezbytný pro zachování základních funkcí společnosti, ochrany zdraví, bezpečnosti a kvality života obyvatel z ekonomického a sociálního hlediska, jehož narušení, nebo zničení by mělo závažné dopady v členském státě EU, z důvodů nemožnosti zachování jeho funkce.[Smernica EU].

Sektor kritické infrastruktury

Je takový sektor národní infrastruktury, u kterého selhání v důsledku útoku způsobí ohrožení, nebo narušení některé z oblastí bezpečnosti státu, např.:

- a) politického chodu státu včetně fungování veřejné správy,**
- b) obrany státu,**
- c) chodu hospodářství státu,**
- d) života, zdraví nebo majetku obyvatelstva,**
- f) životního prostředí.**

[Národní právní rámec příslušného státu EU].

Oblasti kritické infrastruktury EU a ČR

EU

- **energetika = EKI**
- **doprava = EKI**

navržené další oblasti

- jaderný průmysl
- komunikační a informační technologie
- voda
- potraviny
- zdravotní péče
- finance
- chemický průmysl
- vesmír
- výzkumná zařízení

ČR

- energetika (elektrina, plyn, tepelná energie, ropa)
- komunikační a informační systémy
- vodní hospodářství
- potravinářství a zemědělství
- zdravotní péče
- bankovní a finanční sektor
- doprava
- nouzové služby
- veřejná správa

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Evropskou kritickou infrastrukturou
kritická infrastruktura na území České republiky, jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát Evropské unie.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Prvkem kritické infrastruktury zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené podle průřezových a odvětvových kritérií; je-li prvek kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považuje se za prvek evropské kritické infrastruktury.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Ochranou kritické infrastruktury
opatření zaměřená na snížení rizika
narušení funkce prvku kritické
infrastruktury.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Subjektem kritické infrastruktury

provozovatel prvku kritické infrastruktury; jde-li o provozovatele prvku evropské kritické infrastruktury, považuje se tento za subjekt evropské kritické infrastruktury.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

• Průřezovými kritérii soubor hledisek pro posuzování závažnosti vlivu narušení funkce prvku kritické infrastruktury s mezními hodnotami, které zahrnují rozsah:

- Kriterium ztrát na životech a dopadů na zdraví osob,
- Kriterium finančních ztrát - mimořádně vážný ekonomický dopad, rozsáhlé omezení poskytování nezbytných služeb.
- Kriterium ekologických ztrát – narušení prvků ekosystému.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Odvětvovými kritérii technické nebo provozní hodnoty k určování prvku kritické infrastruktury v odvětvích energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, doprava, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa.

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

Stav nebezpečí se jako bezodkladné opatření může vyhlásit, jsou-li ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu, a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek integrovaného záchranného systému nebo subjektů **kritické infrastruktury**.

Přírodní hrozby

- Možnosti vzniku velkých požárů
- Extrémní teplo, sucho
- Extrémní zima (chlad)
- Povodně a záplavy
- Sesuvy půd a skal
- Laviny
- Větrné smrště
- Krupobití
- Extrémní sněžení
- Bouřka voda
- Seizmická činnost
- Zamoření vody
- Kontaminace potravin
- Zamoření vzduchu formou nebezpečných aerosolů

Asymetrické hrozby

Pojem asymetrické ohrožení byl poprvé použit v roce 1997 v USA, kde došlo k vytipování 7 nejdůležitějších druhů asymetrického ohrožení:

- 1. Hrozby vyplývající ze zneužití jaderných zařízení.**
- 2. Hrozby vyplývající ze zneužití chemických zařízení.**
- 3. Hrozby vyplývající ze zneužití biologických zbraní.**
- 4. Hrozby vyplývající ze zneužití informačních technologií.**
- 5. Hrozby HEMP (high-altitude electromagnetic pulse).**
- 6. Hrozby vyplývající z alternativních operačních koncepcí.**
- 7. Hrozby vyplývající z terorizmu.**

Plány kontinuity

PRINCÍPY KONSTRUOVÁNÍ BEZPEČNÝCH SYSTÉMŮ

- ***bezpečný po dobu životnosti*** ***(jednorázový)***
- ***poškození tolerovatelný*** ***(opravitelný)***
 - Technický systém
 - Environmentální systém
- ***bezpečný proti sabotáži*** ***(vysoce odolný)***

3. Kritická infrastruktura a její vnímání na území ČR

Styčný bezpečnostní zaměstnanec (SBZ)

- Subjekt KI jej bez zbytečného odkladu jmenuje a toto oznámí odpovědnému správnímu úřadu,
- SBZ poskytuje za subjekt KI součinnost při plnění úkolů,
- Plnění povinností styčného SBZ může zabezpečovat pouze osoba odborně způsobilá (požadavek na splnění vzdělání v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR, ochrany obyvatelstva a krizového řízení nebo alespoň 3-letá praxe v jednom ze stanovených oborů).

3. Kritická infrastruktura a její vnímání na území ČR

Plán krizové připravenosti (PKP) subjektu KI

- Identifikuje možná ohrožení prvků KI a stanovuje bezpečnostní opatření na jejich ochranu,
- Je-li subjekt KI složen z více samostatných celků může být PKP složen z dílčích PKP,
- Existuje-li dokument, který obsahově splňuje podmínky PKP, pak se PKP nezpracovává.

3. Kritická infrastruktura a její vnímání na území ČR

Styčný bezpečnostní zaměstnanec (SBZ)

- Subjekt KI jej bez zbytečného odkladu jmenuje a toto oznámí odpovědnému správnímu úřadu,
- SBZ poskytuje za subjekt KI součinnost při plnění úkolů,
- Plnění povinností styčného SBZ může zabezpečovat pouze osoba odborně způsobilá (požadavek na splnění vzdělání v oblasti zajišťování bezpečnosti ČR, ochrany obyvatelstva a krizového řízení nebo alespoň 3-letá praxe v jednom ze stanovených oborů).

3. Kritická infrastruktura a její vnímání na území ČR

Kontrola

- u orgánů ORP a obce - HZS kraje,
- u orgánů kraje – MV ve spolupráci s příslušným správním úřadem,
- u HZS kraje – MV,
- u právnických osob a podnikajících fyzických osob - příslušný orgán krizového řízení, který vyzval právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu k podílu na zabezpečení úkolů vyplývajících z krizového plánu.

Děkuji za pozornost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ